

การตกอยู่ใต้อำนาจ
ของระบบประสาท

(ชุดหมอนล้อ อันดัย ๖๕)

อุทิศนา

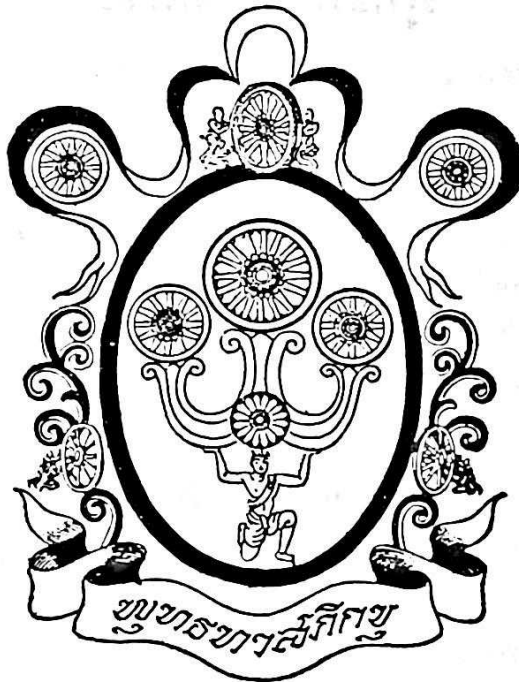
จักรธรรมะมาลัย	จะหมุ่นทั่วทั้งธาตุตรี
แผ่ธรรมะรังษี	ตามพระพุทธรูปประสงค์ฯ
มั่นหมายจะเสริมศาสน์	สถาปนโลกให้อยู่ยง
ปลอดภัยพินาศ, คง	เป็นโลกคู่ศุขสถาพร ๖
หากแล้งพระธรรมญาณ	อันธพาลกลีบร
จะครองโลกเป็นอากร	ให้เลวสู่สู่เดรัจฉาน ๖
จะทุกข์ทนทั้งคืนวัน	พิฆาตกันบมีประมาณ
ด้วยเหตุอหังการ	เข้าครองโลกวิโยคธรรม ๖
บรรษัทพระพุทธรองค์	จึงประสงค์ประกอบกรรม
ตามแนวพระธรรมนำ	ให้โลกผองผ่องพันภัย ๖
เผยแผ่พระธรรมทาน	ให้ไพศาลพิชิตชัย
แปดหมื่นสี่พันนัย	อุทิศทั่วทั้งธาตุตรี ๖

พ.ท.

๒๕๒๓

การตกอยู่ใต้อำนาจของระบบประสาท

[ชุดหมุล้อ อันดับ ๖๕]

ศรัทธาบริจาต

ของ

ผู้มีนามท้ายเล่ม

๒๗ พฤษภาคม ๒๕๓๗

พิมพ์ครั้งที่ ๑ : ๑๑,๐๐๐ เล่ม

พุทธทาสไม่มีตาย

พุทธทาส จักอยู่ไป ไม่มีตาย
แม้ร่างกาย จะดับไป ไม่ฟังเสียง
ร่างกายเป็น ร่างกายไป ไม่ลำเอียง
นั่นเป็นเพียง สิ่งเปลี่ยนไป ในเวลา.

พุทธทาส คงอยู่ไป ไม่มีตาย
ถึงดีร้าย ก็จะไม่อยู่ คู่ศาสนา
สมกับมอบ ภายใจ รับใช้มา
ตามบัญญัติ องค์พระพุทธรูป ไม่หยุดเลย.

พุทธทาส ยังอยู่ไป ไม่มีตาย
อยู่รับใช้ เพื่อนมนุษย์ ไม่หยุดเฉย
ด้วยธรรมโฆษณ์ ตามที่วาง ไว้อย่างเคย
โอ้เพื่อนเอ๋ย มองเห็นไหม อะไรตาย.

คำปรารภ

การวัดค่าไม่เพียงแต่จะวัดขนาดของปริมาณเท่านั้น แต่
แล้ว ก็โดยมีผลของขนาดที่วัดมา แล้ววัดด้วยวิธี
ประการต่าง ๆ กัน แต่ในที่นี้ เรา จะวัดขนาดของปริมาณด้วย
วิธีอย่างหนึ่ง

วิธี = เป็น วิธีวัดค่า ของปริมาณ, แต่เราสนใจ
ที่จะเปรียบเทียบกันที่หน่วยวัดกันไว้ก่อน. วิธีที่หนึ่ง
วิธีวัดค่าที่หนึ่ง เป็น วิธีวัดค่า แล้ว แล้วเป็น วิธีวัดค่า
แล้ว เป็น วิธีวัดค่า การวัดค่าของปริมาณเมื่อ = ขนาดที่วัดค่า, และ
ที่จะเปรียบเทียบกันไม่ได้เลย. การวัดค่าที่หนึ่งที่วัดค่า
การวัดค่า นั้น เป็น การวัดค่า ของแต่ละคน แล้วจะ
วัดค่า แล้ว วัดค่า และ วัดค่า การวัดค่าที่หนึ่ง = วัดค่าที่วัดค่า
วิธีที่หนึ่ง.

วิธีวัดค่า ของปริมาณที่วัดค่าที่หนึ่ง คือ การวัดค่า
คน มีค่าตามขนาดเป็นวิธีที่หนึ่งแล้ว และมีการวัดค่าที่หนึ่ง
วิธีที่หนึ่ง เป็นวิธีที่หนึ่ง แต่ละคนแล้ว วิธีที่หนึ่ง อยู่ตามวิธีที่
หนึ่ง และ วิธีที่หนึ่ง วิธีที่หนึ่ง วิธีที่หนึ่ง วิธีที่หนึ่ง
วิธีที่หนึ่ง วิธีที่หนึ่ง = วิธีที่หนึ่ง วิธีที่หนึ่ง วิธีที่หนึ่ง
วิธีที่หนึ่ง วิธีที่หนึ่ง วิธีที่หนึ่ง วิธีที่หนึ่ง

วิธีที่หนึ่ง วิธีที่หนึ่ง วิธีที่หนึ่ง วิธีที่หนึ่ง วิธีที่หนึ่ง
การวัดค่าที่ วิธีที่หนึ่ง วิธีที่หนึ่ง วิธีที่หนึ่ง วิธีที่หนึ่ง
วิธีที่หนึ่ง; วิธีที่หนึ่ง วิธีที่หนึ่ง วิธีที่หนึ่ง วิธีที่หนึ่ง

พระเจ้าพระบรมมหาราชวัง... พระเจ้าพระบรมมหาราชวัง... พระเจ้าพระบรมมหาราชวัง...

พระเจ้าพระบรมมหาราชวัง... พระเจ้าพระบรมมหาราชวัง... พระเจ้าพระบรมมหาราชวัง...

พระเจ้าพระบรมมหาราชวัง... พระเจ้าพระบรมมหาราชวัง... พระเจ้าพระบรมมหาราชวัง...

พระเจ้าพระบรมมหาราชวัง... พระเจ้าพระบรมมหาราชวัง... พระเจ้าพระบรมมหาราชวัง...

พระเจ้าพระบรมมหาราชวัง... พระเจ้าพระบรมมหาราชวัง... พระเจ้าพระบรมมหาราชวัง...

การตกอยู่ใต้อำนาจ ของระบบประสาท

ท่านสาธุชน ผู้มีความสนใจในธรรมทั้งหลาย,

โอกาสนี้เป็นโอกาสพิเศษ ซึ่งอาตมาจะขอโอกาสกล่าวเป็นส่วนตัว สักไม่กี่นาทีหรอก แต่มันเป็นเรื่องสำคัญที่สุด เป็นเรื่องสำคัญที่สุด ที่ว่า คนไม่ทำอะไรจริง มีแต่ระบบ ไม่มีระเบียบที่ปฏิบัติลงไปจริง ๆ.

คนไม่มีการปฏิบัติอะไรลงไปจริง ๆ มันมีแต่ระบบ สักแต่ว่าระบบ ซึ่งเป็นคำพูด เป็นเพียงเสียงและเป็นพิธีรีตอง, คนมีแต่ระบบ ไม่มีระเบียบ ที่เป็นตัวการปฏิบัติลงไปจริง ๆ จึงสู้หมาก็ไม่ได้, คนมันสู้หมาก็ไม่ได้ เพราะว่าหมามันยังตรงตรง จริงกว่านั้น เมื่อมันมีความรู้สึกทางระบบประสาทอย่างไร

มันก็แสดงออกมาอย่างนั้น แต่คนนั้นมีแต่ระบบ มีแต่สักว่าเสียงที่จะพูด แล้วก็ไม่ได้พูด แล้วก็ไม่มีกรปฏิบัติ, มันไม่มีตัวกรปฏิบัติ มันมีแต่คำวาระบบ ระบบ ระบบ แล้วมันไม่มีกรปฏิบัติ ดังนั้นคนจึงสู้หมาก็ไม่ได้ หมามันจริงกว่า คือมันซื่อตรงกว่า มันจริงกว่า.

ทำไมคนจึงไม่นิพพาน

ก็จะต้องขอพูดเรื่องนี้ ให้เป็นที่เข้าใจอย่างแจ่มชัด โดยหัวข้อว่า ทำไมคนจึงไม่นิพพาน? ไม่ค่อยมีนิพพาน หรือไม่ค่อยจะบรรลุนิพพาน, หรือปฏิบัติธรรมไม่สำเร็จ ปฏิบัติธรรมะไม่สำเร็จ ปฏิบัติธรรมะไม่สำเร็จ เพราะว่บบังคับระบบประสาทไม่ได้ มันสู้หมาก็ไม่ได้. นี้เป็นคำที่สำคัญที่สุด ที่ว่าคนต้องมีการบังคับระบบประสาท ให้ระบบประสาทอยู่ในอำนาจของตน ๆ ให้บังคับระบบประสาทได้ คนจึงจะสามารถปฏิบัติธรรมะ ปฏิบัติยั้ง ๆ ขึ้นไปตามลำดับ แล้วก็สูงขึ้นไปจนถึงบรรลุพระนิพพานได้.

นี้ขอพูดแต่เพียงเรื่องเดียวว่ คนไม่มีการบังคับระบบประสาท ตามใจระบบประสาท ชอบความเอ็ดอ่อย ตามที่ระบบประสาทมันจะพาไป ทำไปตามความรู้สึกของระบบประสาท อยากจะทำอะไรก็ทำอย่างนั้น. จะต้องขอพูดให้ชัดเจนสักหน่อย ในเรื่องการไม่บังคับระบบประสาท มันผิดหลักของพระพุทธเจ้าอย่างเหลือประมาณ อย่างเหลือที่จะกล่าว.

พระพุทธรูปเจ้าท่านไม่มีอารมณ์บังคับ ไม่มีอารมณ์ ไม่มีอารมณ์ เรียกว่า ไม่มีอารมณ์ที่เป็นเหตุให้เกิดอารมณ์. พระพุทธรูปเจ้าไม่มีอารมณ์ ไม่เกิดอารมณ์ ไม่มีอารมณ์ ไม่เป็นอารมณ์ โดยพระบาลีว่า อปฺปติฏฺฐํ มิได้ตั้งอยู่ อปฺปวตฺตํ มิได้เป็นไป อนารมฺมณํ มิได้มีอารมณ์. พระพุทธรูปเจ้าไม่ต้องมีอารมณ์ ไม่มีอารมณ์ใดๆ ที่จะต้องถามที่เป็นเหตุผลว่า ผู้ใด? หรือใคร? หรืออะไร? หรือที่ไหน? หรือเมื่อไร? หรือเท่าไร? หรือโดยวิธีใด? หรือทำไม? ไม่มีเรื่องที่จะต้องถามอย่างนี้ เพราะท่านอยู่นอกเหนืออำนาจของระบบประสาท

แต่คนนี่ยังตกอยู่ภายใต้อำนาจของระบบประสาท มันคอยแต่จะสนใจ คอยแต่จะสงสัย คอยแต่จะถาม มีปัญหาว่า ผู้ใด? ใคร? อะไร? ที่ไหน? เท่าไร? อย่างไร? เมื่อไร? โดยวิธีใด? เหตุไร? ทำไม? เพราะระบบประสาทมันบังคับให้ถาม. นี่คนเป็นเสียอย่างนี้ มันจึงบรรลุธรรมะไม่ได้ หรือบรรลุพระนิพพานไม่ได้ เพราะตกอยู่ภายใต้อำนาจวิสัยของระบบประสาทเกินไป จะขอทำความเข้าใจให้แจ่มแจ้งกันในเรื่องนี้.

อำนาจของระบบประสาท

สิ่งที่มีชีวิตย่อมมีระบบประสาท มันก็หันไหวไปตามอำนาจของระบบประสาท ซึ่งเป็นเหตุให้ทำ กระทำลงไปอย่างใดอย่างหนึ่ง เมื่อมีอารมณ์อะไร มันก็ทำไปอย่างนั้นโดย

สัญชาตญาณ สัญชาตญาณที่เกิดรู้สึกขึ้นมาเอง : อย่างว่าเรา
มันมีความรู้สึกในระบบประสาท มันก็หรั่งๆ หรั่งๆ ระบบ
ประสาทมันทำให้เราร้องออกมา, กบเมื่อมันมีระบบประสาท
ถึงที่สุด ที่เกิดความต้องการ เช่น เป็นทางกาม หรือทางอะไร
ก็ตาม กบมันก็ร้องอ้อปๆ ออกมา, ไก่พอมันมีระบบประสาท
รู้สึกต่อระบบประสาท มันก็ขิ้นขิ้นมา, แมวมีระบบประสาทที่
ถึงขนาดแล้ว มันก็เคลียแข้งเคลียขาขิ้นมา เพราะเป็นความ
อ่อย, หมานี่มาเบียดตัวเรา เพราะมันมีความเอ็ดอ่อยทาง
ระบบประสาท บางทีมันก็หอน เพราะมันมีความรู้สึกทาง
ระบบประสาท หอนแล้วมันสบายใจ มันก็หอน.

นี่ขอให้ดูที่สัตว์เดรัจฉานก็ได้ เพราะมันมีความรู้สึก
ทางระบบประสาท แล้วมันก็แสดงออกไป ม้ามันก็วิ่ง, ควาย
มันก็คะนองคิกคะนอง วัวควายมันก็คิกคะนอง, หม่าพอมี
ความรู้สึกอะไรทางระบบประสาท มันก็หอนขิ้นมา, หรือว่าไก่
มันก็ขิ้นขิ้นมา, หมาก็มาเบียดคนขิ้นมา, แมวก็มาเคลียแข้ง
เคลียขาคนขิ้นมา เพราะมันทนต่อระบบประสาทไม่ได้ ระบบ
ประสาทมันทำให้ต้องเป็นอย่างนั้น.

นี่จะขอยกตัวอย่างเรื่อย ๆ ไป จนกว่าจะรู้เรื่องของคำว่า
“ระบบประสาท” ถ้าพูดอย่างภาษาธรรมะก็เรียกว่ากาม, ระบบ
ประสาทนั่นคือกาม คือเกิดความต้องการขึ้นมา ต้องการขึ้นมา
แม้แต่ที่ความต้องการที่จะรู้ว่า ใคร, ผู้ใด, อะไร, ที่ไหน, เมื่อไร,

อย่างไร, เท่าไร, วิธีใด, เหตุไร ทำไม? เมื่อทนอยู่ไม่ได้มันก็ต้องถามออกมา อย่างนี้เรียกว่า มันมีอารมณ์, ระบบประสาทเต็มที่ขึ้นมาแล้วก็มีอารมณ์ มีอารมณ์ขึ้นมา.

นี่คนมันเป็นเสียอย่างนี้ เป็นเสียอย่างนี้ มันก็เท่ากับหมานั่นแหละ เท่ากับหมา มันทนต่อระบบประสาทไม่ไหว มันก็แสดงออกมา: เรโรหิ่งขึ้นมา, กบร้องขึ้นมา, ไก่ขันออกมา, แมวเคลียแข้งเคลียขา, หมาก็มาเบียดเรา หมาหอนหรือว่าสัตว์ทั้งหลายคึกคะนอง วิ่งร่า ๆ ร่า ๆ, นี่มันคึกคะนอง.

คนต้องการความอโรยทางระบบประสาท

นี่ขอให้สนใจสิ่งที่เรียกว่า ระบบประสาท หรือภาษาบาลีเรียกว่า กาม ภาษาจิตวิทยาของซิกมันด์ฟรอยด์ เรียกว่า เซ็กซ์, ความรู้สึกทางเซ็กซ์มีหลายอย่าง หลายสิบอย่าง หลายร้อยอย่าง มันเป็นเรื่องของเซ็กซ์. คนก็ต้องการความอโรยทางระบบประสาท : ใ้ลูกทุ่งดอกหลักควาย ดอกหลักลุ่มควายนะ มันกระหุ้งเข้าไป มันอโรยทางระบบประสาท มันก็ดอกใหญ่ ดอกใหญ่ ดอกใหญ่ มันอโรยเพราะมันได้ดอกหลักลุ่มควาย, ใ้ลูกทุ่งบางที่มันก็เคาะรั้ว เคาะรั้วสังกะสี รั้วบ้านเรื่อย มันเคาะโป๊ก ๆ โป๊ก ๆ เพราะมันอโรยแก่ระบบประสาทของมัน, บางทีก็กระทุ้มน้ำ ว้ายน้ำกระทุ้มน้ำ เพราะอโรยทางระบบประสาท, ลุยเลนลุยโคลน อโรยทางระบบประสาท, แม้ที่สุดว่าลุยใบไม้แห้ง ๆ หนาแค่เข้า มันก็

อรร้อยแก่ระบบประสาท.

แม้แต่หมอ แพทย์บางคนนะ ใช้คำว่าบางคนนะ บีบลูก
 ยางวัดความดันนะ มันอรร้อยแก่ระบบประสาทของเขา มัน
 อรร้อยแก่ระบบประสาท รู้สึกความเอรีดอรร้อยแก่ระบบประสาท
 ก็บีบลูกยางด้วยอาการที่อรร้อยแก่ระบบประสาท, บางที่ต้องใช้
 การบีบการนวด การขยำคลำเค้น เพื่ออรร้อยแก่ระบบประสาท,
 คุณป้าคุณยายใช้ซี่ผึ้งสีปาก เพราะมันอรร้อยแก่ระบบประสาท,
 แม้แต่ว่าฉีกของ หรือทำซามแตกจันแตกอะไรแตก มันอรร้อย
 แก่ระบบประสาท, แม้แต่จะตีมน้ำ ก็ตีมิให้เอรีดอรร้อยแก่
 ระบบประสาท มันไม่ใช่ธรรมดา, แม้แต่จะชดน้ำแกง ก็ชด
 ให้อรร้อยแก่ระบบประสาท จะชดเหล้า ชดอะไรก็ตาม, อัด
 ควันบุหรือกัญชาอะไรก็ตาม เพื่ออรร้อยแก่ระบบประสาท, แม้
 ที่สุดแต่จะถ่ายอุจจาระ ถ่ายปัสสาวะ มันก็ถ่ายให้อรร้อยแก่
 ระบบประสาททางทวารหนักหรือทวารเบา ให้อรร้อยแก่ระบบ
 ประสาท.

ถ้ามันต้องถึงกับทำให้เป็นเดินรำ รำวง ทำเพลงอะไรกัน
 แล้ว มันก็เลยเข้าไป เลยเข้าไปใกล้ความรู้สึกรุนแรงมากขึ้นไป
 ความรู้สึกทางเพศมันก็มากขึ้น, จ้องมองทางเพศก็มี, ตีตีสตี
 เป่านี้ก็มี, กามกริทาหรือ love play นี้มันอรร้อยแก่ระบบ
 ประสาท, แม้ที่สุดแต่จะเคี้ยวถั่วมัน ๆ ให้อรร้อย มันก็เพื่ออรร้อย
 แก่ระบบประสาท มันทนอยู่ไม่ได้ มันก็ต้องเคี้ยวเพื่อความ

เอริตอรร้อยแก่ระบบประสาท, แม้จะอมลูกกวาด จะเคี้ยว
ช็อคโกแลต ก็เพื่ออรร้อยแก่ระบบประสาท.

นี่รู้วาระบบประสาทมันมากมาย เป็นบัญญัติทางว่านับ
เป็นร้อยๆ มันอรร้อยแก่ระบบประสาท คนต้องการความเอริต
อรร้อยแก่ระบบประสาท จึงทำสารพัดอย่าง; นี้เรียกว่าไม่ดีกว่า
หมา หรือสุนัขก็ยังไม่ได้ หมายถึงบังคับระบบประสาทได้
มากกว่าคนก็มีนี่.

เพราะไม่รู้ว่ ้อ! มันเช่นนั้นเอง มันก็พยายามให้เกิด
ความเอริตอรร้อยแก่ระบบประสาท ทางเพศ หรือทางสรวลเส
เสซา สนุกสนาน เต็มร่ำทำเพลงอะไรก็ได้ ไม่มีการบังคับ
ระบบประสาท ดังนั้นมันจึงเลยออกไป เลยออกไป เลยออกไป
ทำอะไรเลยออกไป เลยออกไป จนเป็นการผิดศีลธรรม ทำ
อาชญากรรม. อาชญากรรมเต็มไปหมด อาชญากรรมทางเพศ
อาชญากรรมทางดุร้ายโหดร้าย ทารุณโหดร้าย เต็มไปเสียหมด
เพราะมันไม่บังคับระบบประสาท ถ้าบังคับระบบประสาท
ไว้ได้ มันจะไม่ต้องทำอย่างนั้น.

นี่ขอย้อนไปถึงความหมายอันสูงสุด ของคำว่า พระ
นิพพาน พระนิพพานไม่มีอารมณ์ ที่จะทำอะไรตามระบบ
ประสาท. ขอย้ำอีกทีว่า ในพระนิพพานไม่ต้องมีความรู้สึก ที่
จะถามว่า ผู้ใดวะ? ใครวะ? ที่ไหนวะ? อย่างไรวะ? เมื่อไรวะ?
เท่าไรวะ? วิธีใดวะ? มันไม่ต้องมีถามอย่างนี้ มันจึงไม่มีอารมณ์

ไม่มีอารมณ์ มันจึงเป็นพระนิพพาน เพราะไม่มีอารมณ์.

ถ้ามีอารมณ์มันก็จะคอยรู้ คอยถาม คอยสนใจแต่ว่า ผู้ใดวะ? ใครวะ? ผู้หญิงวะ ผู้ชายวะ อะไรวะ? ที่ไหนวะ? อย่างไรวะ? เมื่อไรวะ? เท่าไรวะ? โดยวิธีใดวะ? เหตุไรวะ? ทำไมวะ? นั่นน่ะมันเป็นเรื่องมีอารมณ์ มีอารมณ์ ถ้าอย่างนี้ไม่มีพระนิพพาน แม้สักเท่าปริมาณหนึ่งก็ไม่มี เพราะมันยังมีอารมณ์ มีอารมณ์ที่จะต้องถาม ต้องถาม ต้องถาม. **นี่ถ้าผู้ใดไม่มีอารมณ์ ผู้นั้นก็อยู่กับพระนิพพาน อยู่กับพระนิพพาน เพราะว่าไม่มีอารมณ์.**

ในที่นี้ก็ต้องการแต่จะเพียงให้เป็นที่เข้าใจเป็นที่ประจักษ์ว่าสัตว์ทั้งหลายทั้งปวงที่มีชีวิตนี้ มันยังตกอยู่ภายใต้อำนาจของระบบประสาท มันคอยแต่จะมีความรู้สึกทางระบบประสาท อย่างที่กล่าวมาแล้วข้างต้นว่า อะไรๆ อะไรๆ นี่ มันสารพัดอย่าง สารพัดอย่าง จนกระทั่งต้องยกตัวอย่าง เป็นของสัตว์เดรัจฉานมาเลยก็มี ไม่กลัวเสียเวลา ต้องขอพูดตรงๆ แล้ว.

สัตว์ที่มันมีความรู้สึก มันตกอยู่ภายใต้อำนาจของความเอร็ดอรร้อยทางระบบประสาท สัตว์ตัวน้อยๆ เช่นเรานี้ พอถึงเวลาก็ร้องๆ ร้องๆ หรีงขึ้นมา เพราะมันอรร้อยทางระบบประสาท เราไรมันจึงร้อง, เพราะว่ากบมันมีความรู้สึกทางระบบประสาท ในเรื่องทางเพศ กบมันจึงร้องโอบๆ ออกมา, แม้แต่ว่าไก่มันขันจ๋า ขันจ๋า มันก็มีความรู้สึกระบบประสาท

แม้เวลานั้นเป็นเวลาค่ามีตึกตื่นอะไรก็ตาม ไก่มันก็ขันขึ้นมา, แมวเมื่อมันได้เคลียแข้งเคลียขา มันอ้อยทางระบบประสาทของมัน, หมาตัวนี้ไม่ต้องตัวไหน มันคอยเบียดอาตมา เพราะมันเบียดด้วยความรู้สึกเอร็ดอ้อยทางระบบประสาทของมัน บางเวลามันก็หอน เพราะว่ามันอ้อยทางระบบประสาทของมัน.

นี่ขอให้ดูว่าสัตว์ทั่วไป พอรู้สึกอ้อยทางระบบประสาท ออกมาก็วิ่ง ก็ห้อ ก็แสดงท่าทางต่างๆ แม้แต่ควายมันก็ขวิดหัวคันทาได้อย่างเอร็ดอ้อย เพราะมันอ้อยทางระบบประสาท. พูดอย่างนี้ ไม่มีความประสงค์อะไร ประสงค์เพียงอย่างเดียว เพื่อให้เห็นว่า สัตว์มันตกอยู่ภายใต้อำนาจของระบบประสาท ไม่แพ้คน คนก็ไม่แพ้สัตว์เดรัจฉาน สัตว์เดรัจฉานมันก็ไม่แพ้คน เพราะฉะนั้นมันจึงเลวเท่ากัน ถ้ามันตกอยู่ภายใต้อำนาจของระบบประสาท.

ผลของการบังคับระบบประสาทไม่ได้

การตกอยู่ภายใต้อำนาจของระบบประสาท เป็นเหตุให้เบียดเบียนกัน อาชญากรรมอันธพาลอะไรเต็มไปหมดทั้งบ้านทั้งเมือง หรือทั้งโลก, แต่ส่วนที่มันสำคัญกว่านั้น ก็คือว่า เมื่อตกอยู่ภายใต้อำนาจของระบบประสาทแล้ว มันรักษาศีลไม่ได้ รักษาศีลไว้ไม่ได้, เป็นพระเป็นเณรแท้ๆ ก็ยังรักษาศีลไว้ไม่ได้ เพราะตกอยู่ภายใต้อำนาจของระบบประสาท, แม้แต่เพียง

ดาตู หูฟัง มันก็มาตกอยู่ภายใต้อำนาจของระบบประสาทเสียแล้ว มันก็เลยไม่มี ไม่มีส่วนที่จะรักษาความบริสุทธิ์ของศีลธรรมไว้ได้.

นี่ต้องขอใช้คำพูดว่า เลวกว่าหมาหรือเลวเท่าหมา เลวกว่าหมา หรือเลวเท่าหมา เลวเท่าหมา หรือว่าเลวยิ่งกว่าหมา เพราะว่าหมาบางที่มันก็ยังระงับระบบประสาทได้ ถ้าคนมันเหมือนกัน คนเท่ากัน คนก็เลวเท่าหมาเท่านั้นเอง เพราะไม่บังคับระบบประสาท เพราะไม่มีขนบธรรมเนียม หรือมีวิธีที่จะบังคับระบบประสาท.

นั่นแหละเป็นเหตุให้มีได้แต่เพียงว่า ระบบ ๆ ระบบงาน ระบบนั้นระบบนี้ ระบบทำอย่างนั้น ระบบทำอย่างนี้ มีแต่เพียงระบบ แต่ไม่มีการบังคับให้กระทำให้จริงจังลงไป. นี่งานราชการก็ดี ราชการพลเรือน ราชการทหาร ราชการอะไรก็ตาม มันมีแต่ระบบ มีแต่ระบบแต่มันไม่มีการทำจริงลงไป ตามที่งานที่จะต้องทำ หรือระเบียบงานที่จะต้องทำ มันก็เลยไม่ได้ทำ.

ดังนั้นมันจึงมีแต่ความเสียหาย ความเบียดเบียน ความโกหก ความเห็นแก่ตัว ความเอาเปรียบ, มีความเห็นแก่ตัว เหลือประมาณ เอาเปรียบ เอาเปรียบ ให้ได้เปรียบเหลือประมาณ เพราะมันบังคับระบบประสาทไม่ได้.

เอาละ เท่านั้น ก็พอแล้ว เพียงคำเพียงว่า คนบังคับระบบ
 ประสาทไม่ได้ ต้องการความเอร็ดอร่อยทางระบบประสาท
 มันจึงก่อให้เกิดความเห็นแก่ตัว เกิดการเอาเปรียบ มันก็
 เกิดการเบียดเบียน แล้วก็เกิดการอาชญากรรมทางเพศ
 อาชญากรรมทางโจรขโมย ทางโหดร้ายทารุณ ทางปล้นจี้หรือ
 ฆ่าฟัน. นั่นนะคนมันเร็วกว่าหมา หรือคนก็ไม่ดีกว่าหมา, มัน
 เร็วกว่าหมา มันไม่ดีกว่าหมา เพราะบังคับระบบประสาทไว้
 ไม่ได้ ถ้าบังคับระบบประสาทไว้ได้ มันจะมีศีลด้วยกันทุกคน
 จะรักษาศีลไว้ได้ด้วยกันทุกคน ไม่ว่าพระไม่ว่าเณร เพราะมัน
 มีการบังคับระบบประสาทได้; นี่มีเรื่องอย่างนี้ มีปัญหาอย่างนี้.

ที่เอาเรื่องนี้มาพูดก็เพื่อว่า เป็นปัญหาที่ว่า ทำไมรักษา
 ศีลไว้ไม่ได้? ทำไมจึงปฏิบัติธรรมอย่างนั้นอย่างนี้ไม่ได้? ทำไม
 มันจึงไม่มีความอดกลั้นอดทน? หรือทำไมจึงเกิดปัญหาไป
 เสียทั้งหมด? เพราะว่ามันเต็มอยู่ด้วยความต้องการทางระบบ
 ประสาท แล้วขยายขึ้นมา ขยายขึ้นมา ขยายตัวออกมา ขยาย
 ตัวออกมา จนมันทนอยู่ไม่ได้ จนมันต้องมาชวนชวาย มารู้
 มาชี้ มาถามมาได้ว่า ใครวะ? ผู้ใดวะ? ใครที่โหนเว้ย? อะไ
 ไรอย่างไรเว้ย? เมื่อไรเว้ย? ทำไรเว้ย? โดยวิธีใดเว้ย? เหตุไร
 เวย? อย่างนี้เป็นความเลวของความเป็นบังคับระบบประสาท.

พระอรหันต์ไม่มีความเป็นอย่างนี้ ไม่มีการทำไปตาม
 ความรู้สึกของระบบประสาท พระอรหันต์จึงนิพพานได้นิพพาน

นิพพานได้เพราะไม่ทำอะไรลงไป ตามความต้องการของระบบประสาท. เดียวนี้คนที่ไม่เป็นพระอรหันต์ ยังต้องการทำอะไรไปตามระบบประสาท อย่างที่กล่าวมาแล้ว เป็นสัญชาตญาณ. ขอพูดซ้ำอีกทีว่า เรโรมันก็หรีงๆ หรีงๆ เพราะมันบังคับระบบประสาทไว้ไม่ได้ มันก็หรีงร้อง, กบมันก็ร้องเมื่อต้องการความรู้สึกทางเพศ, ไก่มันก็ขันจ๋า ขันไม่รู้แล้วไม่รู้รอด เพราะมันมีความรู้สึกทางเพศ, แมวมันมาเคลียแข้งเคลียขา เพราะมันมีความรู้สึกทางเพศ, หมามันก็มาเบียดตัวเรา หมากี่หอน, หรือว่าสัตว์ตัวโตๆ เช่นวัว เช่นควาย มันก็คึกคะนอง มันก็ขวิดแม้แต่หัวคันทนา เพราะอรร้อยแก่ระบบประสาทของมันเท่านั้นแหละ.

จึงขอให้เห็นให้ชัดเจนไปที่ว่า ความเอร็ดอรร้อยแก่ระบบประสาทร่นั้น เป็นเหตุให้มีศีลไม่ได้, มีธรรมะไม่ได้, บรรลุพระนิพพานไม่ได้ เพราะทุกอย่างทั้งเนื้อทั้งตัว มันตกอยู่ภายใต้อำนาจของระบบประสาท; ถ้าทุกคนบังคับระบบประสาทได้ ก็เป็นพระอรหันต์กันหมด. เดียวนี้มันบังคับไว้ชนิดหนึ่งก็ไม่ได้ มันพร้อมที่จะทุศีล มันพร้อมที่จะทำอะไรไปตามอำนาจของระบบประสาท.

เอาตมาขอโอกาสพูด ๒-๓ คำ นี่ตั้งครึ่งชั่วโมงแล้ว เรื่องเดียว ไม่มีพูดเรื่องอื่น พูดแต่เรื่องว่า คนไม่บังคับระบบประสาท สัตว์ไม่บังคับระบบประสาท ฉะนั้นคนกับสัตว์ก็

เท่ากัน ไม่ได้ดีกว่ากัน, ต่อเมื่อคนบังคับระบบประสาทได้ ไม่ทำอะไรไปตามอำนาจของระบบประสาท มันก็ดีกว่าหมา แล้วก็สามารถที่จะบรรลุมรรค ผล นิพพานได้, ถ้าบังคับระบบประสาทได้ มันไม่ต้องมัวสร้างแต่ปัญหา ถ้ามันอยู่ว่าเท่าไร? ที่ไหน? อย่างไร? เมื่อไร? อย่างที่กล่าวมาแล้ว.

เข้าใจว่าแรดคงฟังไม่ถูก เพราะมันเป็นแรดมากเกินไป ฟังคำว่า บังคับระบบประสาทไม่ได้ หรือว่าฟังคำว่า ตกอยู่ได้ อำนาจของระบบประสาทไม่ถูก มันเป็นแรดเกินไป มันฟังไม่ถูก. มันเป็นแรดเกินไป ฟังคำธรรมะลึกนิดเดี๋ยวก็ไม่ถูก เพราะฉะนั้นมันจึงเต็มอยู่ด้วยปัญหาตลอดเวลา เดียวก็สงสัยขึ้นมา เดียวก็ทะเล่สิ่งตั้งตั้งขึ้นมา ว่า ผู้ใด หญิงหรือชาย? ใครๆ? อะไรๆ อะไรๆ? มันที่ไหน อยู่ที่ไหน? แล้วมันมาเมื่อไร? มันมาอย่างไร? มันมาเท่าไร? มาโดยวิธีใด? เหตุไร? ทำไม? นี่เต็มไปหมด ปัญหาที่เกิดมาจากการสงสัยทางระบบประสาท ก็อยากจะรู้ทางระบบประสาท.

นั่นแหละอย่าหาว่าอาตมาพูดหยาบ, อย่าหาว่าอาตมาแก่งพูดให้เจ็บใจ แต่เดี๋ยวนี้ขอพูดว่า มันมีแต่ระบบที่เป็นเสียง เป็นตัวหนังสือ มันไม่มีระเบียบที่ปฏิบัติลงไปจริงๆ. คนทั้งหลายที่เป็นเจ้าหน้าที่ เป็นข้าราชการเป็นอะไรก็ตาม ไม่ยกเว้นใคร ชาวนาชาวไร่อะไรก็ตาม มันมีแต่ธรรมเนียม มันมีแต่ระบบ ระบบว่าทำอย่างนั้นทำอย่างนี้ มันมีแต่เสียงพูดจา

ระบบงาน ระบบงาน มันก็มีแต่ระบบ, งานก็มีแต่ระบบ ระบบงานก็มีแต่ระบบ มันไม่มีการกระทำลงไปจริงจริง มันเลยไม่สำเร็จประโยชน์อะไร. ฉะนั้นจึงต้องขอใช้คำว่า เมื่อยังตกอยู่ภายใต้อำนาจของระบบประสาทแล้ว มันก็ไม่ดีกว่าหมา ดีกว่าหมาไปไม่ได้, แล้วมันก็ดีกว่าแรดไปไม่ได้ มันฟังอะไรไม่ถูก มันมีแต่ปัญหาว่าอย่างไร? ที่ไหน? เท่าไร? เมื่อไร? ของใคร? มีแต่อย่างนี้.

นี่มันพอแล้วเท่านั้น คำเดียวพอแล้ว คำเดียวพอแล้ว, ขอให้รู้เดี๋ยวนี้ว่าอาดมาพูดคำเดียวพอแล้วว่า ตกอยู่ภายใต้อำนาจของระบบประสาท ที่ถ้าพระพุทธรเจ้าท่านเรียกด้วยภาษาธรรมะของท่าน ก็เรียกว่า กาม มันตกอยู่ภายใต้อำนาจของกาม, ถ้าภาษานักจิตวิทยาอย่าง ซิกมันด์ ฟรอยด์ ก็ว่าตกอยู่ภายใต้อำนาจของ เซกส์ ของสิ่งที่เรียกว่า เซกส์.

สิ่งที่เรียกว่า เซกส์ หรือกามนี้ มันเป็นเรื่องของระบบประสาท ซึ่งมันมีอยู่ทั่วไปทั้งร่างกาย ระบบประสาทมันมีอยู่ทั่วไปทั้งร่างกาย. เมื่อตกเข้าไปใต้ระบบประสาทแล้ว มันก็รู้สึก พอรู้สึกมันก็อยากอย่างนั้น ต้องการอย่างนี้ ต้องการอย่างโน้น อย่างน้อยมันก็มีปัญหาถามขึ้นมาว่า อะไร? หรือบางที่มันมีปัญหายุ่งยากขึ้นมาว่า ต่อสู้ป้องกันด้านทานอะไร? โกลาหลวุ่นวายขึ้นมาอย่างไร? นี่ก็เรียกว่า ปัญหา.

เมื่อตกอยู่ภายใต้อำนาจของระบบประสาทแล้ว มัน

ก็จะมีปัญหา ปัญหา ปัญหาที่เรียกว่า question question เป็น ปัญหา คือคำถาม ต้องถาม ปุจฉา, แล้วปัญหาที่เรียกว่า problem problem คือความยุ่งยากลำบาก ยุ่งยากลำบากที่ต้อง สะสาง; ปัญหาที่เป็นปุจฉาหรือ question ก็ดี ที่เป็นปัญหา ยุ่งยาก problem ก็ดี มันมาแต่สิ่งที่มนุษย์ตกอยู่ภายใต้อำนาจ ของระบบประสาท.

ถ้าทุกคนไม่อยู่ภายใต้อำนาจของระบบประสาทแล้ว จะ นิพพานกันทุกคน จะเป็นพระอรหันต์กันทุกคน เป็นพระ อรหันต์กันได้ทุกคน ขอแต่อย่าตกอยู่ภายใต้อำนาจระบบ ประสาทเพียงอย่างเดียวเท่านั้น.

นี่อาตมาพูดจนหมดแรงแล้ว หมดเวลาด้วย จึงขอพูด เพียงคำเดียว คำเดียว คำเดียว วันนี้คำเดียวว่า ไม่ตกอยู่ ภายใต้อำนาจของระบบประสาท คือต้องดีกว่าหมา หรือเสมอกันกับหมา หรือให้ดีกว่าหมาได้ก็ยิ่งดี เพราะไม่ตกอยู่ภายใต้ อำนาจของระบบประสาท. ตกอยู่ภายใต้อำนาจของระบบ ประสาทแล้ว มันก็มีแต่คำถามอย่างนี้เท่านั้น เรียกว่ามีอารมณ์ มีอารมณ์ที่จะต้องถาม มีอารมณ์ อารมณ์ถามอยู่ในใจ ว่า ผู้ใด? ว่าใคร? ว่าอะไร? ว่าที่ไหน? ว่าอย่างไร? ว่าเมื่อไร? ว่าเท่าไร? โดยวิธีใด? เหตุไร? เพราะฉะนั้นถ้าท่านทั้งหลาย ไม่เป็นแรดเกินไป ก็คงพอจะฟังถูกว่า การตกอยู่ภายใต้ อำนาจของระบบประสาท มันเลวทรามเท่าไร มันเลวทราม

เท่าไร มันเลวทรามเท่าไร มันอันตรายเท่าไร นำอันตราย
เท่าไร.

ขอให้สนใจตั้งแต่สิ่งแรกที่สุด ที่เรียกว่ามันเกิดได้ แม้
แต่ว่าเสียงเรไรหึ่ง เสียงกบร้อง เสียงไก่ขัน แมวมาเคลีย
หมามาเบียด สุนัขหอน สัตว์ทั้งหลายก็คึกคะนองไปตาม
สัญชาตญาณของสัตว์เดรัจฉาน เพราะมันตกอยู่ภายใต้อำนาจ
ของระบบประสาท. ถ้าไม่ตกอยู่ภายใต้อำนาจของระบบ
ประสาทแล้ว มันจะตีขึ้น ตีขึ้น เลื่อนชั้นขึ้น เลื่อนชั้นขึ้น จะไป
เป็นพระอรหันต์ และจะบรรลุพระนิพพานได้ด้วยกันทุกคน.

เรื่องนี้มีเท่านี้ วันนี้มีเท่านี้ มีคำเดียวเท่านั้น มีคำพูด
เพียงคำเดียวว่า ตกอยู่ภายใต้อำนาจของระบบประสาท แล้ว
ก็ไปใครครวญดูเองว่า แม้แต่สัตว์เดรัจฉานมันเป็นอย่างไร,
ต้นไม้ต้นไถ่ก็ตกอยู่ภายใต้อำนาจของระบบประสาท ต้นไม้
มีความรู้สึกเอร็ดอ่อยตามระบบประสาทของต้นไม้ ต้นไม้
แท้ๆ นี้ อย่าว่ามาถึงสัตว์ อย่าว่ามาถึงคนเลย. สิ่งใดมีความ
รู้สึกทางระบบประสาท แล้วสิ่งนั้นจะตกอยู่ภายใต้อำนาจของ
ความรู้สึกทางระบบประสาท เพราะฉะนั้นจึงเป็นปัญหาทั้งนั้น
เป็นปัญหาทั้งนั้น.

เดี๋ยวนี้คนเราควรจะมีเครดิตอะไรมากกว่านั้น ดีกว่านั้น
มันก็ไม่ควรจะตกอยู่ภายใต้อำนาจของระบบประสาทมากถึง
ขนาดนั้น. จึงขอชี้ว่า ทำไมจึงไปพระนิพพานไม่ได้? ทำไมจึง

มีธรรมะไม่ได้? ทำไมจึงมีธรรมะสูงขึ้นไม่ได้? เพราะมันตกอยู่ภายใต้อำนาจของระบบประสาทเต็มที.

นี่เวลาก็หมดแล้ว แรงก็ไม่มีแล้ว เหนื่อยแล้ว แล้วก็ ไม่สบายด้วย, ขอภัยหรือไม่ขอภัยก็ได้ เพราะพูดตรง พูดตรงไม่ต้องขอภัย แร่ทั้งหลายจะฟังถูกหรือไม่ฟังถูกก็ตามใจ แต่ถ้าฟังถูกก็จะเป็นการดี ว่าอย่าตกอยู่ภายใต้อำนาจของระบบประสาท มิฉะนั้นมันจะมีแต่ระบบ แล้วมันไม่มีการปฏิบัติที่แท้จริง.

ดูสิคนในโลก คนในโลกมันมีแต่ระบบ ระบบนั้นระบบนี้ ระบบนั้นระบบนี้ ทำงานอย่างนั้นอย่างนี้ เรียกว่ามีแต่ระบบ แต่การปฏิบัติงานลงไปจริง ๆ มันไม่มี เพราะฉะนั้นมันจึงไม่มีประโยชน์อะไรในทางธรรมะ จึงไม่เป็นพระอรหันต์ ไม่บรรลุพระนิพพาน เพราะว่ามันมีแต่การตกอยู่ภายใต้อำนาจของระบบประสาท เต็มทั่วไปทุกหัวระแหง.

เอาตมาขอยุติการบรรยาย เพราะความหมดแรง และหมดเวลาเพียงเท่านี้. พูดคำเดียวว่า อย่าเป็นแร่ ขอให้ฟังให้ถูกว่า อย่าตกอยู่ภายใต้อำนาจของระบบประสาท อย่าให้มันเร็วกว่าหมา ให้มันเสมอกับหมา หรือมันดีกว่าหมา โดยไม่ต้องตกอยู่ภายใต้อำนาจของระบบประสาท.

ขอยุติการบรรยาย.

วิธีทำไม่ให้อันตาย

แม้ฉันตาย ภายลับ ไปหมดแล้ว
แต่เสียงสั่ง ยังแจ้ว แว่วหูสหาย
ว่าเคยพลอด กันอย่างไร ไม่เสื่อมคลาย
ก็เหมือนฉัน ไม่ตาย ภายธรรมยัง.

ทำกับฉัน อย่างกะฉัน นั้นไม่ตาย
ยังอยู่กับ ท่านทั้งหลาย อย่างหนหลัง
มีอะไร มาเขียนได้ ให้กันฟัง
เหมือนฉันนั่ง ร่วมด้วย ช่วยชี้แจง.

ทำกับฉัน อย่างกะฉัน ไม่ตายเกิด
ย่อมจะเกิด ผลสนอง หลายแขนง
ทุกวันนัด สันทนา อย่าเลิกแล้ง
ทำให้แจ่ม ที่สุดได้ เลิกตายกัน.

อยู่กับนิรันดร

ทำกับฉัน	อย่างกะฉัน	นั้นยังอยู่
อยู่เป็นคู่	กันชั่วฟ้า	ดินสลาย
ทำกับฉัน	อย่างกะฉัน	นั้นไม่ตาย
ท่านทั้งหลาย	ก็อยู่กับ	นิรันดร.

ทำฉันใด	จึงจะเป็น	เช่นนั้นเล่า
คือทำให้	เข้าเค้า	พระองค์สอน
สิ่งไม่ตาย	ถึงให้ได้	ทุกขั้นตอน
สิ่งม้วยมรณ	ก็ทั้งมัน	นั้นแลนา.

สิ่งปรุ่แต่ง	ใดใด	ในโลกนี้
ไม่ยินดี	ยึดมั่น	แหละท่านชา
จิตว่างไป	ไร“ตัวกู”	ไม่จู่มา
ไม่เห็นวา	อะไรกัน	ที่มันตาย.

**รายนามผู้บริจาคค่าพิมพ์
การตกอยู่ใต้อำนาจของระบบประสาท**

คุณคำมวล โสภณวงษ์หงษ์	100
คุณกรกช จิตรธรรม	200
คุณสุรชนี จุฑะพุทธิ	300
คุณชัยยะ จุฑะพุทธิ	500
คุณจุฑารัตน์ ขาวดอกกรัก	500
คุณนันทริยา ลำเจียกเทศ	500
คุณสุคิม จันทโสภีพันธ์	500
คุณนิคม และคุณคณิตา เจตน์เจริญรักษ์	1,000
คุณวัฒนา และคุณดิเรก ฤทธิมัต	1,000
คุณสาคร โกศลยวิทย์พร้อมด้วยบุตรและธิดา	1,000
คุณสมทรง บุญญฤทธิ	1,000
คุณประยูร วิชิตทรัพย์ยากร	3,000
คุณสอาด กองสุวรรณ	3,000
คุณวัชรินทร์ ลำเจียกเทศ	3,000
คุณพรวิริย์ ลำเจียกเทศ	3,000
คุณศศิธร และคุณจำรูญ ลำเจียกเทศ	10,000

รายชื่อหนังสือ ชุดหมุนัด

อันดับ	เรื่อง	พิมพ์ครั้งที่	อันดับ	เรื่อง	พิมพ์ครั้งที่	อันดับ	เรื่อง	พิมพ์ครั้งที่
๑.	พระพุทธคุณคำกลอน	๔	กำลังกระทำ กิมีสวรรค์			รู้จักและอุดมคติของ		
๒.	การศึกษาคืออะไร?	๑	อยู่ ณ ที่นั่นเอง. เมื่อไม่			ความเป็นแพทย์	๒	
๓.	การทำงานคืออะไร?	๑	รู้จักตัวเอง ก็ไม่รู้ว่าคน			๔๔. การเห็นพระพุทธเจ้า		
๔.	ทรัพย์สมบัติคืออะไร?	๑	ควรจะมีหน้าที่อะไร	๑		พระองค์จริง และ		
๕.	สิ่งที่ดีที่สุดสำหรับมนุษย์	๑	๒๔. ความเป็นพระอรหันต์	๑		พระพุทธเจ้ามีอยู่ใน		
๖.	ปัญหาที่เกิดจากการ		๒๕. ธรรมะคุ้มครองโลก	๑		ทุกหนทุกแห่ง	๑	
	ศึกษาไม่สมบูรณ์แบบ	๑	๓๐. คุกของชีวิต กับ เสน่ห์			๔๕. ชีวิตที่ไม่เสียชาติเกิด	๑	
๗.	ปวารณา และธรรมะใน		ของคุก	๑		๕๐. หลักเกณฑ์ที่จะช่วยโลก		
	ฐานะซึ่งต้องศึกษา	๑	๓๑. กระแสน้ำแห่งชีวิตเป็นสิ่ง			ให้รอดอยู่ได้	๑	
๘.	ชาติในปฏิภนสมุบาท	๑	ต้องรู้จัก	๑		๕๑. เลิกอาชญาแล้วมาอยู่กับ		
๙.	ทางออกที่ ๓ แห่งยุค		๓๒. สิ่งแรกที่จะต้องรู้จักนั้น			อดัมมชตา	๒	
	ปัจจุบัน	๑	คือความทุกข์	๑		๕๒. ความไม่เห็นแก่ตัว		
๑๐.	การบวชคืออะไร?	๑	๓๓. การหมดความเห็นแก่ตัว			และความสุขสามระดับ	๑	
๑๑.	ศาสนาคืออะไร?	๑	คือหมดทุกข์	๑		๕๓. อารมภกถาของการเลิก		
๑๒.	คำฉันท์คืออะไร?	๑	๓๔. ชีวิต คืออันธพาลทั้งห้า			อาชญา	๑	
๑๓.	อานาปานสติภาวนา	๑	มีชาติวัตน	๑		๕๔. พระรัตนตรัยนั้นแหละ		
๑๔.	ธรรมะในฐานะสิ่งที่ต้อง		๓๕. อดัมมชตาภกถา	๒		คือคำพุทธศาสนา	๑	
	ศึกษาทั้งชนิดมีตัวตน		๓๖. อดัมมชตาประยุกต์	๒		๕๕. ชีวิตที่มีพื้นฐาน และสิ่งที่		
	และไม่มีความตัวตน	๑	๓๗. อดัมมชตาใช้ทำอะไร			เป็นพื้นฐานของชีวิต	๑	
๑๕.	คุณพระไม่ตาย	๑	ได้บ้าง	๒		๕๖. อริยสังขและอดัมมชตาภกถา		
๑๖.	คุณพระไม่ตายและ		๓๘. เด็กจะเป็นผู้สร้างโลก			และ อดัมมชตาภิธรรม		
	เกิดมาทำไม?	๑	ในอนาคต	๑		จักร	๑	
๑๗.	ความรักดี	๑	๓๙. คู่มืออานาปานสติภาวนา			๕๗. อดัมมชตาเท่าที่ควรจะรู้จัก		
๑๘.	เกี่ยวข้องกับสิ่งที่เรียกว่า		อย่างสมบูรณ์แบบ	๒		กันไว้บ้าง และอดัมมชตา		
	"พระเจ้า"	๑	๕๐. การใช้อานาปานสติให้เป็น			ช่วยได้ในทุกรณี	๑	
๑๙.	ครูคือผู้ที่ทำหน้าที่สร้างโลก	๑	ประโยชน์ในบ้านเรือน	๒		๕๘. เรื่องที่ต้องรู้ หรือควรรู้	๑	
๒๐.	การทำวิตรคามแบบ		๕๑. บทช่วยจำสำหรับเรื่อง			๕๙. ยี่ที่ปัจจัยจาดานฐานะ		
	โบราณ	๑	อดัมมชตา	๑		หัวใจแห่งพระพุทธศาสนา	๑	
๒๑.	ประมวลปรมัตถธรรมที่		๕๒. อดัมมชตา กับ สันติภาพ	๑		๖๐. อดัมมชตา	๑	
	คนธรรมมาศควรทราบ	๑	๕๓. พระรัตนตรัยที่ท่าน			๖๑. การสืบอายุพระศาสนา	๑	
๒๒.	โลกอื่น	๑	ทั้งหลายยังไม่รู้จัก	๒		๖๒. สุดยอดของความถูกต้อง		
๒๓.	ความเกิดแห่งทุกข์ และ		๕๔. การพัฒนาชีวิตโดยพระไตร			คือ นิพพาน		
	ความไม่เกิดแห่งทุกข์	๑	ลักษณ์จัดเป็นอดัมมชโย	๑		๖๓. พระคุณของนม	๑	
๒๔.	นิวารณ	๒	๕๕. ปาฏิหาริย์แห่งอดัมมชตา	๑		๖๔. ประมวลรูปแบบแห่ง		
๒๕.	วันครู	๑	๕๖. สหായธรรมของอดัมมชตา			สากลพระธรรมจริย	๑	
๒๖.	แผ่นดินทองต้องสร้าง		และ อดัมมชตากับปัญหา			๖๕. การตกอยู่ใต้อำนาจ		
	ด้วยแผ่นดินธรรม	๑	ของมนุษย์ยุคปรมาณู	๑		ของระบบประสาท	๑	
๒๗.	เมื่อพอใจในหน้าที่ ที่		๕๗. พระพุทธเจ้าที่ท่านยังไม่					

การตกอยู่ใต้อำนาจของระบบประสาท

- คนไม่ทำอะไรจริง มีแต่ระบบ ไม่มีระเบียบที่ปฏิบัติลงไปจริงๆ.
- คนสู้หามาไม่ได้ เพราะหามันจริงกว่า ซื่อตรงกว่า.
- เพราะบังคับระบบประสาทไม่ได้ คนจึงไม่หนีพาน.
- พระพุทธเจ้า ไม่มีอารมณ์ที่เป็นเหตุให้เกิดอารมณ์ เพราะท่านอยู่นอกเหนืออำนาจของระบบประสาท.
- สิ่งที่มีชีวิต มีระบบประสาท หวันไหวไปตามอำนาจของระบบประสาทจึงต้องทำตามอำนาจของระบบประสาท เช่น เรไรร้องหรี้งๆ, กบร้องอ้อบๆ, ไก่ขัน, แมวเคล้าเคลีย, หมาหอน, วัวควายคึกคกนง.
- คนต้องการความมร่อยทางระบบประสาท จึงทำได้สารพัดอย่าง.
- ถ้าตกอยู่ใต้อำนาจของระบบประสาทแล้ว คนกับสัตว์ก็เลวเท่ากัน.
- คนไม่รู้ "เช่นนั้นเอง" ต้องการความเอรีดอรรยทางระบบประสาทเกินเลยออกไป จนผิดศีลธรรม เป็นอาชญากรรม.
- เพราะตกอยู่ใต้อำนาจของระบบประสาท จึงเต็มอยู่ด้วยปัญหาชนิดที่ต้องถาม คือ question และปัญหาชนิดที่ต้องแก้ไข คือ problem.
- ถ้าไม่ตกอยู่ใต้อำนาจของระบบประสาทแล้ว จะเป็นพระอรหันต์กันทุกคน.